

“เอ็นเนียแกรม” ทางลัด “คนปรับ องค์กรขยับ” รับโลกเปลี่ยน



“โลกหมุน” อาจเป็นความรู้ที่ประจักษ์กันดีอยู่แล้ว แต่สิ่งที่กำลังเกิดขึ้นรอบตัวทุกวันนี้ ชวนให้คิดได้ว่าโลกไม่เพียงกำลังหมุนหากกำลังวิ่งไปข้างหน้าอย่างรวดเร็วอีกด้วย ซึ่งส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงใหญ่หลวงในทุกด้าน

สิ่งสำคัญก็คือ ไม่ว่าเทคโนโลยี ความคิด การสื่อสาร หรือสิ่งแวดล้อมจะเป็นตัวหมุนโลกนี้ สิ่งที่เราต้องเผชิญย่อมเป็นคำถามว่า เมื่อวันนี้ไม่เหมือนเมื่อวาน เราจะทำอย่างไรกับโลกแห่งความเปลี่ยนแปลงนี้

วาจาสิทธิ์ ลอเสรีวานิช ผู้ก่อตั้งบริษัท สยามเอ็นเนียแกรม คอนซัลติง จำกัด และวิทยากรอบรมเอ็นเนียแกรมเล่าให้ฟังว่า การเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นเรื่องที่ยากมาก แต่เป็นเรื่องจำเป็นและต้องเร่งดำเนินการทันที โดยเฉพาะผู้บริหารและคนทำงานในองค์กรต่างๆ เพื่อความอยู่รอด แต่ทุกองค์กรต้องแน่ใจว่า การปรับตัวเพื่อเปลี่ยนแปลงนี้ต้อง “ถูกทาง” เพราะการปรับเปลี่ยนที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์เท่ากับเป็นความพยายามที่เสียเปล่า

“องค์กรทุกแห่งขับเคลื่อนได้ด้วยบุคลากรในองค์กร ความพยายามเปลี่ยนแปลงองค์กรให้ทันสถานการณ์ จึงควรเริ่มต้นที่บุคลากรทุกคน ไม่ว่าจะป็นระดับใด และการเริ่มต้นที่ดีที่สุดคือการเริ่มทำความเข้าใจตัวเอง

“จากนั้นจึงขยายความเข้าใจไปถึงผู้อื่น แล้วขยายไปสู่การปรับทัศนคติและพฤติกรรมในการทำงานร่วมกัน ไม่ว่าจะป็นบุคลากรในองค์กรเดียวกันหรือนอกองค์กร” วาจาสิทธิ์กล่าว

วาจาสิทธิ์ ซึ่งศึกษาและทำงานด้าน “เอ็นเนียแกรม” มานานเกือบ 2 ทศวรรษ มั่นใจว่า “เอ็นเนียแกรม” เป็นเครื่องมือทรงประสิทธิภาพที่จะช่วยให้คนเราเข้าใจตัวเองและคนรอบข้างได้ง่ายขึ้น ปัจจุบันทั่วโลกมีการนำเอ็นเนียแกรมมาใช้ในแวดวงต่างๆ เช่น ธุรกิจ การศึกษา จิตบำบัด ศิลปะ บันเทิง การแพทย์ การขายและกฎหมาย เป็นต้น

สำหรับประเทศไทย มีองค์กรธุรกิจจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ใช้เอ็นเนียแกรมในการฝึกอบรมและปรับเปลี่ยนองค์กร เพราะความรู้เรื่อง “เอ็นเนียแกรม” ทำให้เข้าใจที่มาของพฤติกรรมบุคคลที่แสดงออกในด้านต่างๆ เช่น การสื่อสาร การจัดการ ความขัดแย้ง ความเป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม การวางแผนกลยุทธ์ และการปรับเปลี่ยนองค์กร

แม้ขณะนี้ยังไม่มีใครรู้ต้นกำเนิดของ “เอ็นเนียแกรม” อย่างแน่ชัด ร่องรอยที่มีอยู่ก็บ่งบอกว่าเป็นภูมิปัญญาจากเอเชียและตะวันออกกลางเมื่อหลายพันปีก่อน แม้คำว่า “เอ็นเนียแกรม” จะมีรากศัพท์มาจากภาษากรีก คือเอ็นเนีย (ennea) ที่แปลว่าเก้า และแกรม (gram) ซึ่งหมายถึงบางสิ่งที่ถูกเขียนหรือวาดขึ้นมา

“เอ็นเนียแกรม” หมายถึงรูปที่มีเก้าจุดบนวงกลม เป็นสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมของปัจเจกซึ่งมีลักษณะเป็นแบบแผนที่แตกต่างกันอย่างมาก 9 แบบ เช่น แบบที่ 1 เป็นผู้ที่มีความพยายามทำให้ดีเลิศเสมอ แบบที่ 7 เป็นผู้ที่ต้องการกระตุ้นตัวเองให้มีชีวิตชีวาเสมอ และแบบที่ 9 เป็นผู้ที่คอยแสวงหาความกลมกลืนเสมอ

วาจาสิทธิ์เล่าว่า ก่อนรู้จัก “เอ็นเนียแกรม” เมื่อปี พ.ศ. 2541 เขา รู้ตัวว่าเป็นคนมีบุคลิกแปลกแยก ไม่ค่อยมีคนเข้าใจและแม้แต่ตัวเองก็ไม่ค่อยเข้าใจตัวเอง แต่เมื่อรู้จัก “เอ็นเนียแกรม” เขาเข้าใจตัวเองและอยากเผยแพร่ความรู้ที่เป็นประโยชน์นี้ให้แก่คนอื่น ๆ จึงเริ่มอ่านและแปลหนังสือต่อเนื่อง กระทั่งผันตัวเองมาเป็นวิทยากร ทำงานอบรมเผยแพร่การนำ “เอ็นเนียแกรม” ไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพของบุคคลและทีมงานให้กับองค์กรและคณะบุคคลต่างๆในประเทศไทย

“บางคนอาจใช้เวลาทั้งชีวิต เพื่อค้นหาตัวเอง หรือเฝ้าแต่สงสัยพฤติกรรมต่างๆของเพื่อนร่วมงาน เอ็นเนียแกรมเป็นเหมือนสูตรทางลัดให้รู้จักว่าตัวเองเป็นใคร จัดอยู่ในคนกลุ่มใด เพื่อนร่วมงานเราเป็นคนแบบไหน พฤติกรรมที่เขาแสดงออกมาจริงๆแล้วคือตัวตนของเขาหรือไม่ หรือเป็นแค่ยอดภูเขาน้ำแข็งที่เรามองเห็นทั้งที่จริงๆแล้วมีฐานรากของปัญหาซ่อนอยู่

“การเข้าใจตัวเองและคนรอบข้างจะนำไปสู่การปรับตัวเข้าหากัน และนำไปสู่การรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงในโลกที่กำลังเกิดขึ้น” วาจาสิทธิ์ กล่าว

วิทยากรเอ็นเนียแกรมเล่าว่าความยากของการอบรม คือ การที่บางคนคิดว่ารู้จักตัวเองดีแล้วจึงไม่ยอมเปิดรับความรู้ใหม่ แต่จากประสบการณ์ของเขาที่จัดอบรมให้แก่หลายองค์กรขนาดใหญ่ มีบุคลากรเข้าร่วมตั้งแต่ระดับผู้บริหารไปจนถึงระดับปฏิบัติการ พบว่าหลายคนเข้าใจตัวเองผิดมาตลอด จนผ่านการอบรมจึงรู้ว่า พื้นฐานพฤติกรรมต่างๆของตนมาจากอะไร และสามารถแก้ไขพฤติกรรมด้านลบที่สาเหตุจริงๆได้ทันที

“ผลที่ตามมาคือ องค์กรจะสามารถบริหารจัดการบุคลากรในองค์กรให้ทำงานได้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อประสิทธิผลอย่างแท้จริง”

วาจาสิทธิ์มั่นใจว่า การรู้จักฐานรากของพฤติกรรมคนรอบข้าง จะนำไปสู่การลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในองค์กร เช่น หัวหน้างานที่มีบุคลิกภาพแบบ 7 ดูภายนอกเหมือนสนุกสนานไม่จริงจัง อาจทำให้ ผู้ปฏิบัติงานบุคลิกภาพแบบอื่นรู้สึกไม่มั่นใจและไม่เชื่อถือ แต่คนบุคลิกภาพแบบ 7 มีข้อดีคือมีความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานก็สามารถปรับตัวเพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งของหัวหน้า และในทางกลับกัน หัวหน้างานก็ต้องระมัดระวังไม่ให้จุดอ่อนกลายเป็นอุปสรรคการทำงานด้วย

เมื่อภายในองค์กร มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน คนทำงานรู้จักจุดแข็งจุดอ่อนของบุคลิกภาพกันและกัน คนในองค์กรก็สามารถนำความสำเร็จนี้ไปต่อยอดในการทำงานร่วมกับคนนอกองค์กร

วจาสิทธิ์กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่สุดที่ทำให้ “เอ็นเนียแกรม” กลายเป็นความจำเป็นในโลกปัจจุบัน คือ การมองสิ่งที่เกิดขึ้นจากฐานรากของเรื่องราวนั้นๆ อย่างแท้จริง ซึ่งก็คือพื้นฐานการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดที่กำลังเกิดขึ้นในโลกนี้

“การปรับตัวของคนและองค์กรที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลก จะทำให้องค์กรนั้นๆ ยืนหยัดอยู่ได้ และยังสามารถนำความเปลี่ยนแปลงต่างๆ มาพลิกผันองค์กรให้กลายเป็นองค์กรชั้นนำได้ไม่ยาก” วจาสิทธิ์ กล่าวทิ้งท้าย